

اوضاع فرهنگی در زمان سلسله های ایرانی

سلوکیان و شکل گیری اشکانیان

حمله اسکندر به ایران با خشونت بود و ایرانیان به اسکندر و سربازانش به چشم بیگانه نگاه می کردند.

اسکندر مقدونی در بابل درگذشت و قلمروی وی میان جانشینانش تجزیه شد و جنگ های داخلی میان سردارانش برای به دست گرفتن قدرت آغاز شد.

چند سال پس از مرگ اسکندر، یکی از سرداران او به نام سلوکوس، بر بین النهرین، بخش هایی از آسیای صغیر، سوریه و فلات ایران حاکم شد و سلسله پادشاهی سلوکیان را تشکیل داد. سلوکوس خود را نیکاتور نامید.

سلوکوس ابتدا شهری که به نام سلوکیه نامیده می شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به عنوان پایتخت قرار داد، اما چند سال بعد، پایتخت خود را به شهر انطاکیه در شمال سوریه منتقل کرد.

سلوکوس و جانشینانش شهرهای زیادی را در قلمروی خود بنا کردند؛ هدف آنها از ایجاد شهرها:

- ۱- کوچاندن یونانیان به این شهرها و ترویج فرهنگ یونانی
- ۲- ساخت شهرهایی براساس معماری یونانی و جلوگیری از وقوع شورش های احتمالی و هجوم طوایف کوچرو.

تاریخ ۲

3- زمینه گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک

سلوکیان در اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت شدند و از توجه به مناطق شرقی قلمروی خود بازماندند و از همان ناحیه آسیب دیدند.

یکی از خاندان‌ها، اشکانیان بودند که به حکومت سلوکیان پایان دادند.

اشکانیان

بنیان‌گذار: ارشک

نام قبیله: پرنی یا آپرنی

نام مناطق شورش اولیه: حدود قوچان امروزی

نخستین قلمروها: پارت و گرگان

به احترام ارشک، جانشینان وی عنوان ارشک را به نام خود افزودند و بدین ترتیب این سلسله آرشکانیان و بعدها اشکانیان نامیده شد.

اشکانیان پس از تقریباً صد سال جنگ، موفق شدند، سلوکیان را به طور کامل از ایران بیرون کنند.

اشکانیان در طول حدود 470 سال حکومت، چندین بار پایتخت خود را تغییر دادند. پایتخت‌ها از این قرارند:

تاریخ ۲

شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدرروازه در حوالی دامغان کنونی، شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

مهرداد یکم با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمروی حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد. و سلسله اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به پادشاهی قدرتمندی تبدیل شد.

مهرداد دوم وسعت قلمروی اشکانیان را به نهایت خود رساند و پایه‌های قدرت و سلطنت آنان استوار شد.

در این دوره سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و روابط تجاری در پی تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد.

در این دوره، اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

مدرسه مجازی آینو